

Conceptuele verheldering

In **essentie** worden in het kader van deze review twee aspecten met elkaar verbonden, met name **diversiteit** en **multiperspectiviteit**. Een algemene niet vakgebonden houding tegenover de diverse achtergrond van leerlingen wordt daarbij gekoppeld aan de meer vakspecifieke benadering van multiperspectiviteit die kenmerkend is voor zowel de wetenschappelijke discipline als het onderwijsvak geschiedenis. Anders gezegd worden er twee vragen gesteld: In hoeverre wordt in de concrete lespraktijk de diverse achtergrond en belevingswereld van de leerlingen betrokken? En in welke mate wordt daarbij een historisch thema of onderwerp vanuit een veelzijdige of multiperspectivistische invalshoek benaderd?

De kernbegrippen van deze review zijn diversiteit en multiperspectiviteit. Welke betekenis hebben ze in het kader van deze review? **Diversiteit** betekent verscheidenheid. Diversiteit behelst alle mogelijke verschillen die kunnen bestaan tussen mensen die in onze maatschappij samenleven. Traditioneel wordt het begrip verbonden met drie domeinen: etnisch-culturele achtergrond, gender en sociale klasse. In deze review wordt het begrip gehanteerd op het eerstgenoemde domein, nl. met betrekking tot leerlingen van etnisch-culturele minderheidsgroepen. Naast het geladen begrip diversiteit verschijnt sinds de jaren negentig van vorige eeuw in het discours over het vak geschiedenis vaak de term **multiperspectiviteit**. Historische gebeurtenissen worden daarbij vanuit verschillende standpunten of met alternatieve verhalen bekeken op basis van een selectie van bronnen, geografische niveaus, historische actors, narratieve plots of soorten geschiedschrijving. De historicus weegt de standpunten afkomstig van verschillende en ook tegenstrijdige (sociale) groepen af. Ook al lijkt multiperspectiviteit gewoonweg het toepassen van de historische onderzoeksmethode, toch pretenderen de promotoren van dit concept ook een verbreding van het blikveld naar 'vergeten' sociale groepen zoals immigranten, taalkundige, etnisch-culturele en/of religieuze minderheden. Dit betekent dat het etno- en eurocentrisch perspectief op het verleden en de wereld wordt doorbroken. En dat de onzichtbaar gemaakte geschiedenis van etnische of culturele minderheidsgroepen ook wordt belicht. Naast deze twee kernbegrippen komt ook de term **multiculturalisme** vaak ter sprake. Het begrip multiculturalisme (of ook interculturalisme) werd in het onderwijs als concept aanvankelijk verbonden met diverse culturele invalshoeken. Later verruimde het naar het aan de kaak stellen van zowel formeel als informeel racisme in het curriculum.